

Schoenorchis Blume. 1825

Trên thế giới có 24 giống, Việt Nam có 7 giống.

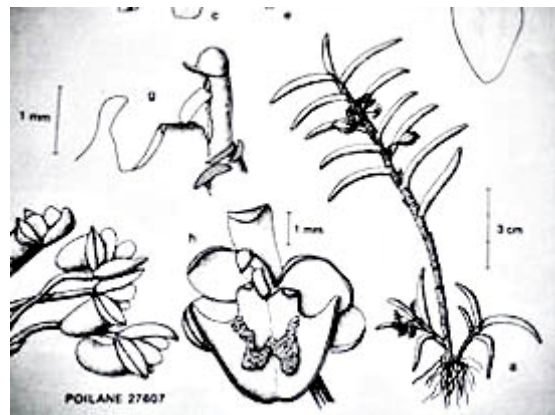
1 *Schoenorchis brevirachis* Seidenf., 1992

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan nhỏ cao 12-15 phân, có đốt dài 6 ly, lá dài 2.5-3-5 phân. Chùm hoa, dài 6-8 ly, hoa màu tím đỏ to 6-7 ly, nở vào mùa Thu.

Nơi mọc: Bạch Mã, Huế.

Ghi chú: Chưa ai tìm thấy cây lan này cả và Seidenfaden cho rằng đây là một loài khác. Nhưng hình vẽ và lời mô tả rất giống với cây *Cleisoscentron klossii* (xin xem bài Những cây Schoenorchis).

Hình vẽ: Poilane

Schoenorchis eberhardtii (Finet) Aver. 1988 - xin xem *Cleisostomopsis eberhardtii* (Finet) Seidenf. 1992.

2 *Schoenorchis fragrans* (Parish & Rchb. f.) Seidenf. & Smitin. 1963

Đồng danh: *Gastrochilus fragrans* (C.S.P.Parish & Rchb.f.) Kuntze 1891; **Saccolabium fragrans* Parish & Rchb. f. 1874.

Ảnh: Bùi xuân Đáng

Ảnh: Mai đức Cường

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan rất nhỏ, lá 5-6 chiếc dài 2 phân. Hoa to 1 phân, mọc từng chùm cao 1.25 phân, thơm nở dần dần vào mùa Hạ.

Nơi mọc: Điện Biên, Lâm Đồng.

3 *Schoenorchis gemmata* (Lindl.) J.J. Sm. 1912

Đồng danh: *Cleisostoma dichroanthum* Gagnep. 1951; *Cleisostoma evrardii* Gagnep. 1932;; *Schoenorchis spatulata* (Rolfe ex Downie) Seidenf. & Smitinand 1963.

Ảnh: Bùi xuân Đáng

Ảnh: Nông văn Duy

Tên Việt: Nang lan chôi (PHH), Trứng bướm dài (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ thân rũ, lá hơi tròn và cứng. Chùm hoa dài 10-13 phân, hoa to 5 ly, thơm nở vào Xuân-Hạ.

Nơi mọc: Lai Châu, Hà Giang, Quảng Bình, Quảng Tri, Kontum, Lâm Đồng.

4 *Schoenorchis micrantha* Reinw. 1823

Đồng danh: *Schoenorchis densiflora* Schltr. 1913; *Schoenorchis densiflora* var. *abbreviata* Schltr. 1913; *Schoenorchis plebeja* (J.J.Sm.) J.J.Sm. 1913.

Ảnh: Orchid species.com

Ảnh: Orchid species.com

Tên Việt: Nang lan hoa nhỏ (PHH), Trứng bướm đơn (TH).

Mô tả: Phong lan nhỏ, cao 15-20 phân, lá dài 3-4 phân hơi cong. Chùm hoa dài 2-4 phân, hoa 18-30 chiếc to 1.5 ly, thơm, nở vào mùa Xuân-Hạ.

Nơi mọc: Lâm Đồng.

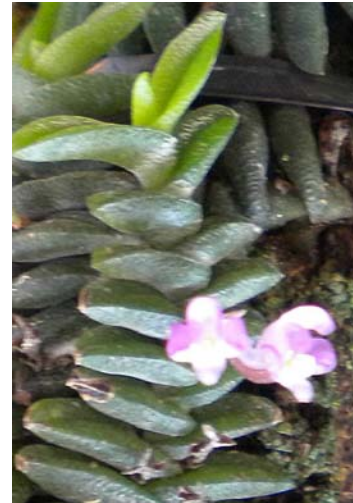
5 *Schoenorchis scolopendria* Aver., sp. nov.

Ảnh: Phan kể Lộc

Ảnh: Leonid Averyanov

Ảnh: Bùi xuân Đáng

Mô tả: Phong lan rất nhỏ, thân có nhiều nhánh dài 3-6 phân, bò theo thân cây. Lá dày và cứng dài khoảng 8 ly, rộng 3 ly. Cuống hoa dài 2-4 ly, hoa 1-4 chiếc nở vào mùa Xuân-Hạ.

Nơi mọc: Nguyễn t. Hiệp, Leonid Averyanov, Nguyễn tiến Vinh, D.T. Doan tìm thấy tại Ba Thuộc, Thanh Hóa, ngày 17-4 năm 2012.

6 *Schoenorchis seidenfadenii* Pradhan 1978

Ảnh: Bui xuân Đáng

Ảnh: orchid.unibas.ch

Tên Việt:

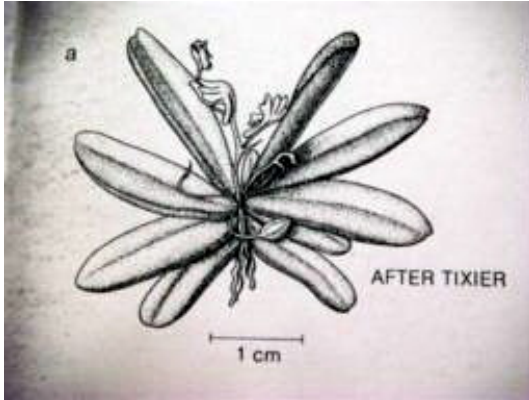
Mô tả: Phong lan rất nhỏ, thân bò sát với cây. Lá xếp 2 bên dài chừng 1 phân, hoa 1-3 chiếc, to 1 phân, nở vào mùa Xuân-Hạ.

Nơi mọc: Quỳnh Nhai, Sơn La, Ba Thuộc, Thanh Hóa, Đắc Lắc, Lâm Đồng.

Ghi chú: Rất khó lòng phân biệt giữa cây *Schoenorchis fragans* với *Schoenorchis seidenfadenii*.

7 *Schoenorchis tixieri* (Guillaumin) Seidenf. 1975

Đồng danh: *Saccolabium tixieri* Guillaumin 1958.

Ảnh: Orchids of Indochina

Ảnh: Lê trọng Châu

Tên Việt:

Mô tả: Phong lan rất nhỏ cao 2-3 phân. Lá dẹp xanh thẫm dài 1-2 phân, rộng 6-9 ly. Hoa nhiều chùm dài 1-2 phân, 5-7 chiếc, không mở rộng, to 4-5 ly, nở vào mùa Xuân.

Nơi mọc: Lâm Đồng, Đà Lạt.